

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **V. C. - G.**, so sídlom v P. IČO : X., proti žalovaným **1/ V. P.**, bývajúcej v K., **2/ J. Č.**, bývajúcej v L., **3/ I. U.**, bývajúcej v L., **4/ M. Š.**, bývajúcej v L., **5/ M. B.**, bývajúcemu v L., **6/ E. K.**, bývajúcej v L. a **7/ J. B.**, bývajúcej v P., o zaplatenie **16 384,05 Eur (493 586,- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 7 C 787/1999, o dovolaní pôvodného žalobcu Ing. Š. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2009 sp. zn. 7 Co 54/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Poprad uznesením z 3. septembra 2008 č.k. 7 C 787/1999-527 pripustil vstup žalobcu V. C. – G., IČO : X., so sídlom P. do konania namiesto doterajšieho žalobcu a rozhodol o trovách konania doterajšieho žalobcu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že V. C. ako postupník podaním z 5. júna 2007 oznámil súdu, že správca spravujúci konkurznú podstatu pôvodného žalobcu Ing. Š. V. postúpil na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 17. júla 2003 všetky jeho pohľadávky, t.j. aj tú, ktorá je predmetom tohto konania, na postupníka Ing. P. C., IČO : X., so sídlom v P.. Táto osoba ako postupca ďalšou zmluvou o postúpení pohľadávok z 30. septembra 2003 postúpila pohľadávky postupníkovi V. C., IČO : X., ktorý požiadal o zámenu účastníka konania na strane žalobcu a k svojmu návrhu priložil fotokópie oboch uvedených zmlúv spolu so zoznamom pohľadávok pôvodného žalobcu vedených na Okresnom súde Poprad a fotokópiou Opatrenia Krajského súdu v Košiciach z 18. júna 2003 sp. zn. 1 K 237/99. Vychádzajúc z uvedených listín dospel k záveru, že v konaní bol podaný procesný návrh na zámenu účastníkov konania osobou, na

ktorú v zmysle zmluvy prešli práva a povinnosti, o ktorých sa koná a že táto vyslovila súhlas so zámenou. Návrhu na zámenu účastníkov preto v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. vyhovel.

Krajský súd v Prešove uznesením z 30. apríla 2009 sp. zn. 7 Co 54/2009 na odvolanie pôvodného žalobcu uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že k zámene účastníkov v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. môže dôjsť len vtedy, ak s poukazom na konkrétnu právnu skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prechod práv a povinností, o ktoré v konaní ide, je podaný návrh, aby nadobúdateľ práva alebo povinnosti vstúpil do konania namiesto doterajšieho účastníka. Predpokladom pre vyhovenie takémuto návrhu je preukázanie, že nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prechod práv alebo povinností na iného, že táto skutočnosť sa týka práv alebo povinností, o ktoré v konaní ide, a že táto právna skutočnosť nastala po začatí konania. Otázkou, či tvrdené právo (povinnosť), ktoré malo byť prevedené alebo malo prejsť na iného tu naozaj je alebo či skutočne bolo prevedené sa súd nezaoberá, lebo sa týka už posúdenia veci samej, ku ktorému sa vyjadruje len v rozhodnutí o veci samej. Keďže v danej veci navrhovateľ zámeny preukázal predloženými listinami, že po začatí konania došlo k prevodu práv a povinností, o ktoré v konaní ide, na jeho osobu, považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne. Posudzovaním platnosti zmlúv o postúpení pohľadávok a teda skutočnosťou, či tvrdené právo na neho skutočne prešlo, sa pri rozhodnutí o návrhu na zámenu účastníkov nezaoberal s odôvodnením, že k tejto otázke je možné vyjadriť sa len v rozhodnutí o veci samej.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie pôvodný žalobca Ing. Š. V.. Navrhol uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že rozhodnutím krajského súdu mu bolo neprávom odobraté základné právo byť účastníkom konania v občianskom súdnom procese. Namietal, že pre platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky zákon vyžaduje okrem iného aj dostatočnú individualizáciu pohľadávky, čo v danom prípade nebolo splnené. Zmluva o postúpení pohľadávok zo 17. júla 2003 odkazuje na zoznam, ktorý má byť samostatnou prílohou. V takomto prípade musí byť príloha pevne spojená s originálom zmluvy tak, aby nemohlo dôjsť k jej zámene, resp. výmene, čo v danom prípade nebolo splnené. Okrem toho predložený zoznam pohľadávok úpadcu Ing. Š. V. ku dňu vyhlásenia konkurzu vedených „na Okresnom súde Spišská Nová Ves“ nespĺňa dostatočne podmienku individualizácie postúpených pohľadávok. Na základe tejto zmluvy nedošlo preto k platnému postúpeniu pohľadávok na postupníka Ing. P. C.. Následne Ing. P. C. ako postupca nemohol platne zmluvou o postúpení pohľadávok z 30.

septembra 2003 tieto previesť na V. C.. Navyše, ani v tejto zmluve nie je pohľadávka dostatočne individualizovaná, keďže odkazuje na právoplatné opatrenie krajského súdu (postupca sa vlastníkom nemal stať na základe opatrenia konkurzného súdu, ale na základe zmluvy). Navrhovateľ zámene účastníkov teda v konaní „nepreukázal hmotnoprávnu podmienku pre takýto postup“ a to účinný prechod pohľadávky na jeho osobu. Vzhľadom na to, že sudy nižších stupňov v rámci rozhodovania o zámene účastníkov nesprávne neprihliadli na neplatnosť zmlúv o postúpení pohľadávok, odňali mu možnosť konať pred súdom a zaťažili konanie aj vadou v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) najskôr skúmal, či bolo dovolanie podané oprávnenou osobou, teda účastníkom konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.). Dospel k záveru, že Ing. Š. V., ako pôvodný žalobca (ďalej len dovolateľ), je účastníkom tej časti konania, v rámci ktorej sa rozhodovalo o zámene účastníkov na strane žalobcu v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. Pokiaľ podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o zámene, je pre tento úsek konania oprávnenou osobou aj na podanie dovolania. Ďalej dovolací súd skúmal, či podaný mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej

republiky.

V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa pripustil zámenu účastníkov na strane žalobcu. Dovolanie dovolateľa teda nesmeruje proti takému uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým by bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. Dovolanie podľa § 239 ods. 1 O.s.p. preto nie je prípustné.

Nejedná sa ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a ani o uznesenie odvolacieho súdu, ktorým by potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo veci návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), resp. uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Dovolací súd však nezistil existenciu žiadneho dôvodu obsiahnutého v jeho taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až g/.

Pokiaľ dovolateľ namietal odňatie možnosti pred súdom konať tým, že odvolací súd sa nesprávne odmietol v rámci rozhodnutia o zámene účastníkov v zmysle § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. zaoberať platnosťou zmlúv o postúpení pohľadávok treba uviesť, že z ustanovenia § 92 ods. 3 veta prvá O.s.p. síce vyplýva, že súd rozhodujúci o súhlase so zámenou musí posúdiť, či navrhovateľ preukázal prechod alebo prevod práv a povinností, avšak pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať

podľa hmotného práva za následok prechod alebo prevod práv a povinností. Súd však v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy. To znamená, že nie je jeho úlohou prechod alebo prevod práv a povinností posúdiť podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúcom možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej (posúdiť, či podľa hmotného práva skutočne k prechodu alebo prevodu práv a povinností došlo).

V posudzovanej veci odvolací súd preto postupoval správne, keď nehodnotil v rámci rozhodnutia podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej. V tomto štádiu konania vec správne hodnotil len z hľadísk, či návrh na zámenu účastníkov bol podaný tým, na koho práva a povinnosti, o ktorých sa koná boli prevedené, či sa tak stalo po podaní návrhu na začatie konania a osoba, ktorá má vstúpiť do konania so zámenou súhlasila a či v návrhu tvrdená skutočnosť je podľa hmotného práva spôsobilá preukázať, že po začatí konania došlo k prechodu alebo prevodu práv a povinností. Obsah spisu pritom nedáva podklad pre záver, že by súd vyhovel návrhu na zámenu účastníkov, hoci pre to neboli dané vyššie uvedené procesné predpoklady. Dovolateľ preto neopodstatnene namietal, že odvolací súd mu svojim nesprávnym postupom odňal možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Neobstojí ani námietka dovolateľa, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. b/ O.s.p. Osoba, ktorej súd pripustil vstup do konania namiesto dovtedajšieho žalobcu, má totiž nepochybne spôsobilosť byť účastníkom konania.

Na záver možno zhrnúť, že v posudzovanej veci prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto mimoriadny opravný prostriedok podaný Ing. Š. V. odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.

V dovolacom konaní procesne úspešným účastníkom vzniklo právo na náhradu trov konania proti dovolateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však náhradu trov

dovolacieho konania nepriznal, pretože si žiadne neuplatnili (§ 243b ods. 5 O. s. p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. decembra 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová